

*Головко Дмитро Вікторович,
студент,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування»;*
*Черушева Галина Батрбеківна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін,
завідувач відділу профорієнтаційної роботи;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Дистанційне навчання (Distance Learning, Distance Education) – це не винахід сьогодення. Дистанційне навчання має давню історію і уже встигло щільно пов'язатися з освітнім процесом у всьому світі. Безпосередньо динамічний розвиток інформаційних і телекомунікаційних технологій стало підґрунтям виникнення дистанційної форми освіти.

У західних країнах така форма навчання впроваджена в систему освіти вже з 1926 року і має назву «кореспондентське» або «дистанційне» навчання (The Distance Education and Training Council) [10]. Досвід дистанційного навчання в нашій країні започаткований в 1997 році Львівським інститутом менеджменту, Харківським національним університетом радіоелектроніки та Харківським політехнічним інститутом.[1]

Навчальний процес в цих ЗВО базувався на основі комп'ютерних комунікацій, використанні інформаційних і комунікативних технологій у навчанні, розробці дистанційних навчальних програм та курсів, створенні спеціальних комп'ютерних телекомунікаційних лабораторій тощо.

Найбільш активний розвиток дистанційного навчання в Україні пов'язаний з прийняттям Закону України «Про Національну програму інформатизації», затвердження Постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2003 р. № 1494 «Програми розвитку системи дистанційного навчання на 2004–2006 рр.». [8,9]

Спалах пандемії був лише поштовхом до системного впровадження дистанційної форми навчання в освітньому просторі України і потребував глибокого аналізу її можливостей і перспектив у педагогічному процесі.

Сьогодні дистанційна освіта є предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених (Бондаренко В.В., Кремень В. Г., Кларк А., Кухаренко В.М., Прибилова В. М., Степаненко С. В. Трайнев В. Хассон А. В. Дж., Вотермен Е. К., Томпсон М., Штихно Л.В. та інші). У своїх працях науковці розкривають сутність поняття «дистанційне навчання», його перспективи та переваги (М. Прибилова), визначають особливості інформаційних та комунікаційних педагогічних технологій (Трайнев В. А., Триндаде А. Р.) та критерії якості дистанційної освіти (Хассон В. Дж, Вотермен Е. К.), а також актуальні проблеми запровадження дистанційної форми навчання у всіх ланках системи освіти.

Аналізуючи різні підходи щодо визначення поняття «дистанційне навчання» ми знайшли спільний аспект даної форми організації навчального процесу: її основою є самостійна робота учнівської та студентської молоді знаходячись на відстані від закладу освіти. Дане ключове положення ми

знаходимо у статті А. Триндаде «Информационные и коммуникационные технологии и развитие человеческих ресурсов», де автор підкреслює, що дистанційне навчання передбачає таку організацію навчального процесу, коли студент навчається самостійно за розробленою викладачем програмою і віддалений від нього у просторі чи в часі, однак може вести діалог з ним за допомогою засобів телекомунікації [6].

Як свідчить досвід дистанційного навчання у Національній академії статистики, обліку та аудиту, при використанні сучасних інформаційних технологій можна забезпечити інтерактивне спілкування, взаємодію студентів з викладачем, що в результаті сприятиме самостійному інформаційному пошуку та засвоєнню навчального матеріалу.

Аналіз організації дистанційного навчання у НАСОА, а також деякий досвід автора в рамках змішаної форми навчання в останні роки (зокрема в період пандемії), спілкування з сокурсниками, відгуки студентів (у своїй більшості) дозволило виділити основні переваги його інтегрування в сучасну модель освіти:

- ***Зручний графік навчання і самостійної роботи***

Студент може корегувати графік навчання, виконуючи поставленні перед ним завдання коли йому це зручніше. Не врахуючи обов'язкового відвідування дистанційних занять у конкретний час за розкладом, як це відбувається в нашій Академії та багатьох інших ЗВО, студент може самостійно планувати й доцільно використовувати свій час. Також варто згадати тих, хто не може відвідувати навчання за станом здоров'я або через професійну зайнятість. Ця категорія студентів може успішно поєднувати практичну діяльність із освітнім процесом.

- ***Незалежність від місця проживання***

Завдяки дистанційному навчанню людина може отримати освіту на відстані, навіть якщо навчальний заклад знаходиться в територіально в іншому місті (навіть в іншій країні). Необхідний лиш гаджет, в якому будуть усі відповідні функції та програми для ефективного навчання.

- ***Навчання в комфортних умовах***

Виходячи з власних спостережень, звична домашня обстановка забезпечує психологічний комфорт, зменшує можливість виникнення стресового стану, позитивно впливає на навчальний процес, допомагає зосередитися на сприйнятті та засвоєнні інформації, а також на виконанні практичних завдань. Модульний контроль та підсумкова атестація студентів дистанційних курсів проходить у формі on-line тестів, що значно зменшує хвилювання і проходить у спокійній обстановці.

- ***Доступність навчально-методичних матеріалів***

Під час дистанційного навчання в Академії створений вільний доступ до всіх лекцій, практичних завдань та інших навчальних матеріалів, що значно полегшує навчальний процес.

Водночас слід зазначити окремі недоліки у навчальному процесі за формою дистанційного навчання, які потребують свого вирішення:

- ***Відсутність мотивації до учіння та професійного зростання студентів***

Певна частка студентів не в повній мірі мотивована до систематичного навчання, відповідно не проявляє відповідальності щодо якісного та вчасного виконання завдань. Добре навчатися без постійного контролю з боку викладачів, на жаль, можуть не всі. Відсутність вольових зусиль, наполегливості у самостійній роботі, чіткого бачення свого професійного майбутнього і цілеспрямованості у досягненні успіхів формуванні себе як фахівця значно зменшує працездатність та результативність у навчальній діяльності.

- ***Відсутність гаджетів та якісного інтернету***

Сьогодні, коли у сучасному світі відбувається активний розвиток нових інформаційних технологій, не у всіх є потрібні гаджети (комп'ютери чи ноутбуки) чи доступ до якісного інтернету (особливо в сільській місцевості). Багато студентів-сокурсників проживають в селі й неодноразово стикаються з проблемами інтернет-підключення.

- ***Відсутність соціальних контактів***

Для когось це не буде значною проблемою, адже для багатьох людей вистачає спілкування з людьми через інтернет. Проте, соціальні контакти все ж є досить важливими, тим більше, для молодих людей, які повинні активно спілкуватися й будувати між собою дружні зв'язки. Дистанційне навчання не сприяє накопиченню комунікативного досвіду, розвитку комунікабельності і впевненості в собі, навичок взаємодії в групі

- ***Відсутність практичних занять***

На жаль, не всі навички можна отримати віртуально. Існує безліч спеціальностей. Зокрема природничих та технічних, які потребують практичної підготовки в лабораторіях.

Висновки: Аналізуючи вітчизняний та зарубіжний досвід дистанційної форми організації навчального процесу можна зробити висновки, що спостерігається стрімкий розвиток концепції дистанційного навчання. Перехід від очної форми навчання до дистанційної під час карантину дав серйозний поштовх для пошуку ефективних технологій забезпечення дистанційного навчального процесу у всіх ланках системи освіти, зокрема у закладах вищої освіти. Навіть враховуючи окремі недоліки, варто відмітити, що переваг у цьому все ж більше. З часом, коли люди остаточно адаптуються, подібна форма навчання, а в майбутньому, можливо, і у сфері професійної діяльності, вже не здаватиметься такою незвичною. Дистанційне форма остаточно інтегрується в навчальний процес і, можливо, стане більш плідною та ефективною, на відміну від традиційних звичних всім форм освіти.

Список використаних джерел

1. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: моногр.. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 409 с.
2. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати/В. Г Кремень – К.: Грамота, 2005. – 48 с.
3. Прибилова В. М. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України/ Проблеми сучасної освіти : збірник

науково-методичних праць. – Вип. 4. / Укл. Ю. В. Холін, Т. О. Маркова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 228 с.(с.27-36)

4. Степаненко С. В. Про трансформацію системи заочної освіти в умовах інтеграції в Європейський освітній простір //Вища школа. – 2007. – № 2. – С. 31–37.

5. Трайнев В. А. Информационные коммуникационные педагогические технологии : учеб. пособие /В. А. Трайнев, И. В. Трайнев. – К. : Освіта, 2008. – 327 с.

6. Триндаде А. Р. Информационные и коммуникационные технологии и развитие человеческих ресурсов //Дистанционное образование. – 2000. – № 2. – С. 5–9.

7. Хассон В. Дж. Критерії якості дистанційної освіти. // Вища освіта. – 2004. – № 1. – С. 92-99.

8. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 04.02.1998 № 75/98-ВР. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2003 р. № 1494 «Про затвердження Програми розвитку системи дистанційного навчання на 2004–2006 рр.». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1494-2003>

10. Проблеми впровадження дистанційної освіти в Україні. URL: <http://edu.minfin.gov.ua/LearningProcess/RemoteEducation/Pages/Проблеми-впровадження-дистанційної-освіти-в-Україні.aspx>

*Горюнова Марина Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов;*

*Савенко Тетяна Дмитрівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов;*

Національна академія статистики, обліку та аудиту

КООРДИНАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ МОВНОГО НАВЧАННЯ

Підвищення ефективності та якості мовного навчання пов'язане з науковою постановою питання про координацію, яка передбачає не тільки взаємодію об'єктів навчального процесу, а й направлене на координацію у часі засвоєння мови спеціальності у стислі строки. За цілями навчання координуються задачі освітнього та виховного характеру.

Проблеми міжпредметних зв'язків з усіма дисциплінами, які вивчаються на першому курсі, мають розглядатися у комплексі як складова частина теорії змісту освіти і теорії навчання в цілому, у єдності цього змісту, методів і форм навчання. За об'єктом навчання слід розрізняти координацію:

а) міжрівневу (всередині одного аспекту вивчення мови, наприклад, зв'язок засвоєння словосполучень із засвоєнням речень певної структури);

б) міжаспектну (засвоєння фонетичних, морфолого-синтаксичних і лексичних явищ);